

Kuruàŋ Ɔ Bempa Àdàru

1 ¹ Ka ɔtəpər Ɔkuru Ɔ bempa àdàru rəloloƙ bɛ rɛyi ƙoƙ àrà yi rokòm kati. ² Kuruàŋ Ɔ tha pɔnyɛ kà sàl àŋthɔf n to àŋ ba ƙɛyiɛ ɔwa ƙoko rətha, yiyiàŋ riàŋ. Àŋsum àŋ gbəp: àmborofoni ŋa àmànt. ³ Kà Ɔkuru Ɔ yamari, Ɔ pa, “Tà kàwal ƙɛyi.” Ɔwa kà kàwale ƙɛyi. ⁴ Kà Ɔkuru Ɔ nənƙ ƙəpa kàwal ƙəfiɔ. Kà Kuruàŋ Ɔ gbaski kàwale, ƙəwur ka àŋsum. ⁵ K Kuruàŋ Ɔ tela kàwale, àŋrey, ka Ɔ tela àŋsum ráfɔy. Kà ráf: rəthas, ɔwa kà rábəth rəder kà pəyi àŋrey átɔtɔkɔ.

⁶ Kà Ɔkuru Ɔ pa, “Tà àdek àŋ yi ƙətəŋ ka àmànt.” ⁷ K Kuruàŋ Ɔ təpi àndek, ɔwa kà Ɔ gbaski àmànt, àme roratha, ka àndek ƙəwur ka àmànt, àme yi rokòm kati. Kà pəyɔnɛ mə mə Ɔ botəse. ⁸ Kà Ɔkuru Ɔ tela àndek àkuru ɔwa kà ráfɔy rɛyi rábəth rəthas, kà pəyi àŋrey àŋe bek mərəŋe.

⁹ Kà Ɔkuru Ɔ yamari, Ɔ pa, “Tà àmànt àme yi rorath ka àkuru mə thonƙlane der ɔkin, kama àŋgbàŋ àwosi à tɔrine.” Ɔwa kà pəyɔnɛ yi. ¹⁰ Kuruàŋ Ɔ tela àŋgbàŋ àwo àŋthɔf, àmànt thonƙlane der ɔkin, kà Ɔ tela ma ƙəba ƙəbana. Kà Kuruàŋ Ɔ nənƙ ƙəpa Ɔ fiɔ. ¹¹ Kà Kuruàŋ Ɔ p: “Tà àŋthɔf àŋ ba yet elɔkɔ ɛye ba mäter rɛyi ɛye ba məkóm ka tápekapeka tati.” Ɔwa kà pəyɔnɛ yi. ¹² Kà àŋthɔf a ba ɛyɛt elɔkɔ ya mäter məgbasƙəgbasƙə rɛyi ɛyint t məkomi ŋin o ŋin ka ƙəpeta kati. Kà Kuruàŋ Ɔ nənƙ ƙəp Ɔ fiɔ. ¹³ Kà ráfɔy rɛyi rábəth rəthas, ɔwa kà pəyi àŋrey àŋ bekà məsas.

¹⁴ Kà Kuruàŋ Ɔ pa, “Tà emothà ɛ yi ka àkuru rokɔ ta kà gbaski àŋrey ƙəwur ka ráfɔy. Ɔwa emotha ɛye ƙám ɛ yi elɔmarà ya ɔtəpər wa àŋrey rɛyi ɔwe ka ƙàrenàŋ, yi : málɔkɔ mə a yɔ àmet ma kà bàthoe. ¹⁵ Ɔwa tà ɛyi emoth

ka àkuru rækòm ta kàmothər ànthɔf.” Ɔwa kà pəyɔnɛ yi. ¹⁶ Kà Kuruàŋ ɔ bempa ɛmotha ɛbana yerəŋ, àŋmotha àŋe thà bondae, ɲi ɲà mə gbəkà ráyaŋ, ɔwa àŋ lɔl ɲi, ɲa mə gbəkà ráfɔy; ɔwa kà ɔ kál sɔ bempa átɔs. ¹⁷ Kà Kuruàŋ ɔ bot ɛmothà ɛye ka àkuru rokòm tə kəmothər ànthɔf. ¹⁸ Ɔ bot yi kanka ɛ gbəkà ráyaŋ reyɪ ráfɔy, ɔwa tə kəkál sɔ gbaski káwale, kəwur ka àŋsum. Kà Kuruàŋ ɔ nənɔ kəpa ɔ finɔ. ¹⁹ Kà ráfɔy reyɪ rábəth rəthas ɔwa kà pəyi àŋrey àŋe bekà manle.

²⁰ Kà Kuruàŋ ɔ pa, “Tà àmànt mə la reyɪ yet ɛkəli ɛgbaskegbaske, ɔwa ta ɛbàmp aŋ fál ka aŋfena, aŋ gbəkinɛ ɲi.” ²¹ Ɔwa kà Kuruàŋ ɔ təpi ɛsem aninis ka àmànt rəkor reyɪ koko bɛ àrɛ yi rie ka tàpeka təŋaŋ. Ɔ kál sɔ təpi ɛbamp agbaske bɛ. Ka Kuruàŋ ɔ nənɔ kəpa ɔ finɔ. ²² Kà Kuruàŋ ɔ ruba ɲa ɔwa ɔ kál sɔ yamari ɲa, ɔ pa, “Kom nu kámà nə bərɛ kanka nə lasər àmànt ma tábàŋ, ɔwa tà ɛbàmp sɔ aŋ bərɛ ka ànthɔf.” ²³ Kà ráfɔy reyɪ rábəth rə thas ɔwa kà pəyi àŋrey àŋe bekà tamathe.

²⁴ Kà Kuruàŋ ɔ yamari, ɔ pa, “Tà ànthɔf àŋ ba ɛsem agbaskegbaske, tàsem átɔl reyɪ aŋe ro kánth, tàsem abana reyɪ aŋlɔl, kà tàpeka təŋaŋ.” Ɔwa kà pəyi yi. ²⁵ Kà Kuruàŋ ɔ bempa tàsem átɔl reyɪ aŋe ro kánth, tàsem abana reyɪ aŋlɔl àŋ ɔ bempa ɲa bɛ ka tàpeka təŋaŋ. Kà Kuruàŋ ɔ nənɔ kəpa ɔ finɔ.

²⁶ Kà Kuruàŋ ɔ pa, “Tà sə bempa aŋfəm akəpɛt ka aŋmɔl ásu, ɔwa kámà aŋ gbəkà ɛsem reyɪ ɛyɛt bɛ, sə po bempa ka ànthɔfɛ.” ²⁷ Kà Kuruàŋ ɔ təpi aŋfəm akəpɛt kà mábálàɛ mɔŋ. Ɔ təpi ɔruni reyɪ ɔberaŋ. ²⁸⁻²⁹ Kà Kuruàŋ ɔ ruba ɲa ɔwa kà ɔ kál sɔ yamari ɲa kə pae, “Kom nu kámà nə bərɛ kanka nə lasər ànthɔf, ɔwa kámà nə gbəkà ɲi; kámà nə kál gbəkà elop reyɪ koko bɛ mə kəth ka ànthɔfɛ. I po sɔŋ nu ɛyint yi ɛtɛpɛs bɛ məkóm kà ànthɔf ɔwa kámà ɛyi ɛdi ta átànu.” ³⁰ Kà Ɔkuru ɔ pa, “Tàsem yi ɛbàmp sɔ i po ɲa sɔŋ àkɛrɛŋ reyɪ ɛbumá bɛ ta ádarədi rə ɲaŋ.” Ɔwa kà pəyi yi. ³¹ Kà Kuruàŋ ɔ nənɔ kəpa àrɛ bɛ ɔ po təpi rə finɔ ɔthasər. Kà ráfɔy reyɪ rábəth rə thas. Ɔwa kà pəyi àŋrey àŋe bekà támthrukine.

2 ¹Kà Ɔkuru Ɔ po təpi ádàru rəlolok bə reyí koko bə àrə yí rié. ²Kuruàŋ Ɔ poŋ mápáŋth ma kátəpi ka àŋrey bekà tàmthrukine, ɔwa kà Ɔ fothané ka àŋrey bekà tàmthəderəŋe. ³Kà Ɔkuru Ɔ ruba àŋrey ŋati, kà Ɔ gbaski ŋi tə kəyi àrey ŋə kəbátho. ⁴Ɔwa tákur ta kátəpi ádàru rəlolok bə tià te.

Aŋkunk ŋa Ro Idən

Mà Yawə Ɔkuru Ɔ təpi ádàru rəloloke, ⁵etepəs eyiye, ɔwa koko rə tha laye loko ka àŋthofàŋ. Pəyi mɔ yəŋ, átesomae Ɔkuru Ɔ tha laye thorà kómàŋ tə kəboys àŋthof, ɔwa wuni Ɔ tha laye yiàŋ tə kəgbus àŋthofàŋ. ⁶Ámánt mə la gbo wur ka àŋthof ro ratha ta kà boys àŋthof. ⁷Kà Yawə Ɔkuru Ɔ woth káthof, ka Ɔ bempa wanduni kəwur ka káthof kati, kà Ɔkuru Ɔ fənd ɔwanduni ɔwe Ɔ bəmpae, àŋfef ŋa àŋseəm kà mākul ma àŋsoth ŋəŋ. Kà ɔwuni ɔwe Ɔ səke wanduni ba àŋesəm. ⁸Kà Yawəàŋ Ɔkuru Ɔ tər əkunk ka káthorəŋ ka ɔder a tela Idən, kà Ɔ bot ri ɔwuni kəpet Ɔ pɔ bəmpae. ⁹Rokor ka àŋkunk aŋei, Ɔkuru Ɔ yɔ yint efinc egbaskegbaske ɛ loko ri eye ba məkomi məbothi di. Ratəŋ ka àŋkunk ŋati, rə àŋənt ŋa àŋesəmo reyí àŋənt ŋa kátərə táləs reyí táfinc ɛ təmə.

¹⁰Kəbàŋ kəla yiri ka àŋkunk aŋe. Kábàŋ kati kà məsəŋ mánt ka etepəs. Mà kábàŋ áke kəthasne ro Idene kà kəgbáyáne rə təbàŋ tanle təlóm. ¹¹Ka áte gbáyáne kà tətoko kà yi Pishəŋ, ki kəgbəkiné ka àŋthof mə átela Habila. ¹²Nɔ rə məboŋɔ mətənk məfinc məyi. Ɔwa sɔ rə aŋsənth áfəlfəl reyí məsar məkəŋ məyi. ¹³Kábàŋ kəlóm kà yi Kihən. Ki kà gbəkiné ka àŋthof mə a tela Kush. ¹⁴Kábàŋ kəlóm kəyi Taykris, áke mə gbəngbəli ka káthorəŋ ka àŋthof mə a tela Asiriya. Kábàŋ kələpsɔ kəyi Yufretis.

¹⁵Kà Yawə Ɔkuru Ɔ bot ɔwanduni Ɔ po bempa ka àŋkunk aŋe kanka Ɔ wasər ŋi, Ɔ kál sɔ bumər ŋi. ¹⁶Kà Ɔkuru Ɔ káne ɔwanduni ɔwe kəpa, “Mākomi ma eyint eye bə məyi darədi ta átamu, ¹⁷kere te di mākomi ma àŋənt ŋa kátərə táfinc reyí táləs. Aŋloko mə ŋ di mākomi ma àŋənt ŋati aŋee, ŋ tə fi ka àŋrey ŋati.”

¹⁸Kà Yawə Ɔkuru Ɔ pa, ka àŋmerà ŋəŋ, “Pə marye

owanduni owe tə kəyi kən son. I ti bəmpanə kə ukos owe mə marānə kəe.” ¹⁹ Ɔwa Ká Ɔkuru Ɔ gbasi kəthəf kələl ka aŋthəf. Ká Ɔ bəmpanə esəm be reyɪ ebəmp be kəwur ka kəthəf Ɔ wəthe. Ká Ɔkuru Ɔ kārā esəm aŋe be ka owanduni owe kāmā Ɔ bāk ŋa əmes. Ɔwa yā ŋaŋ be aŋ sothə əmes mənŋaŋ yəŋ. ²⁰ Ɔwuni kənə sən esəm be mes. Kere ukin Ɔ yie ka esəm aŋe, owe məyi ukos ubeki tə kəmarānə kə. ²¹ Ɔwa ká Yawə Ɔkuru Ɔ yə kāmā owanduni Ɔ dirā ɔbələnŋ. Mā Ɔ yi ka kādírā, ká Ɔkuru Ɔ wurā kəsək kin ka tāsək təmerə ta ɔwuni owe. Ká Ɔkuru Ɔ gbəpər ɔder ro Ɔ wurā kəsək kin kati reyɪ əderənŋ. ²² Ká Yawə Ɔkuru Ɔ bəmpanə wunibom reyɪ kəsək əke Ɔ wurā ka owanduni Ɔ mɔtha bəmpae. Ká Ɔkuru Ɔ kārā ɔbera owe ka owanduni. ²³ Ká owanduni owe Ɔ pa ka ɔbera owe, “Kələpsə thənŋ be i sothə owe sə bəlānəe, kəbānth kəwur ka tábānth tāmɪ, reyɪ əder kəwur ka aŋder əmi. I ti tela kə wunibom salata kəyi Ɔkuru Ɔ bəmpanə kə kəwur ka owanduni.” ²⁴ Salata ətei, tā owanduni mā Ɔ tey ɔkas kənŋ reyɪ ɔya kənŋ Ɔ gbəthəne ɔrani kənŋ, ɔwa ŋa ŋarənŋaŋ aŋ səke əder ŋin. ²⁵ Owanduni reyɪ ɔwunibom aŋ la yi atinŋ, kere aŋ lapyə ti.

Aŋpensə ŋa Ɔwuni Kəpet

3 ¹ Ka esəm be Yawə Ɔkuru Ɔ bəmpae, əmbok kənə tha ba məsoth be. Əmbok Ɔ yif ɔbera kəpa, “Ɔkuru Ɔ kane nu tentəne kāmā nə te di mākomi ma eyint ya nə kunki.”

² Ka ɔbera Ɔ gbakiə kə kəpae, “Ɔ sən su māmari ma kadi mākomi ma eyint be. ³ Kere thas gbo mākomi ma aŋənt aŋe yi ratənŋ ka aŋkunk, mā sə teyi tə kədi. Ɔkuru Ɔ kane su kāmā sə te ma di. Ɔ pa kāmā sə te rəs gbəne aŋənt ŋati. Ɔ pa bepi sə yə yie sə tə fi.”

⁴ Ká əmbok Ɔ gbaki kəpae, “Tətenŋ tha hə nə bayə kəfi. ⁵ Ɔkuru Ɔ tārā ti kəpa aŋləkə mā nə di mākomi ma aŋənt ŋatie, nə təyi mə Kuruənŋ ka tārā tāfinə reyɪ tələsənŋ.”

⁶ Ká ɔbera Ɔ nənk to aŋənt aŋe əmbəthkəli, ɔwa to mākomi mati mə kəl both die. Ɔwa ɔbera Ɔ kəl nənk kəpa, pə təyi ti əpa əfinə ɔthasər tə kəba kətemp. Ɔwā ká Ɔ pim aŋkomi ŋa aŋənt aŋe ɔwa ká Ɔ di ŋi. Ká Ɔ kəl kəkəne yer

ɔwos kəŋ, ɔwa ɔwos kəŋ sɔ ká ɔ di. ⁷Má aŋ po di mákomi ma áŋənt áŋe, Ɔkuru ɔ la mán ŋa kámá aŋ te die ka aŋsɔthɔ kəsɔthnɛ. Ɔwa ká aŋ tára kəyi ŋa tiŋ. Ka aŋ sɔth ɛbɔpər tə kəgbəpər eyethɛ yaŋ.

8 Má áret rəpo thɔfláe, ɔwanduni yi ɔrani kəŋaŋ aŋ təlá Yawɛ Ɔkuru má mə ɔ kɔth ro kunk ɔwa ká aŋ mánkne ka eyint. ⁹Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ tela ɔruni, ká ɔ yif kɔ kəpa, “Rəke ŋ yie?”

10 Ká ɔruni ɔ gbaki kəpa, “I təlá mu nɔ kunk kere i nesá tá má i yi min tiŋe, ɔwa tá i mánkne.”

11 Ká Ɔkuru ɔ yif kɔ kəpa, “Káne tɔri mu kəpa na atinɛ? Nə po di áŋkomi i la kane nu kámá nə te dii?”

12 Ká ɔruni ɔ kane Ɔkuru kəpa, “Ɔbera ŋ taká mi tə kəyi reyi minɛŋ, kɔnɔ sɔŋ mi áŋkomi ŋati ɔwa ká i di ŋi.”

13 Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ yif ɔbera, “Kɔŋ gbeŋ ŋ yɔ átaɔ átae?” Ká ɔbera ɔ pa, “Ambok kɔnɔ tɔns mi ká i di ŋi.”

Ɔkuru Ɔ Thálər Ɔ Ɔwunibom Reyi Ɔwanduni

14 Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ kane ámbok, “I ti thálər mu ta áte ŋ po yɔ áte. Mun son ka tásem be, munɔ mə sɔthɔ áŋthálər áŋe. Kətəp thɔŋ ka áke ŋ tə line ka ákor kámu. Ɔwa káthɔf ká ŋ ba kədi haŋ thánkəŋ áŋesəm ámu aŋ poŋ. ¹⁵I ti b rəfadeŋ kətəŋ kámu reyi ɔbera ŋ re tɔŋse. Aŋwuth ŋəŋ : tə gbəmər rábomp rámu, ɔwa munɔŋ ŋ təgbám tábəth tɔŋaŋ.”

16 Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ kane ɔbera kəpa, “I ti bárá r áŋsɔmpane má mə ŋ yi mun kore, ɔwa ŋ tə kál təlne ɔb ka kákom. Halisa má mə ŋ po təlne məyeŋe ŋ tə kál gbo məfela məbana ta ɔwos mu. Ɔwa ŋ təyi roratha kəŋ.”

17 Ká Ɔkuru Ɔ kanɛ ɔwanduni kəpa, “Təsalata mə gbasi tɔpa ta ɔrani kámu ɲ di ɔŋkomi ɔɲe i yamari mu kár ɲ te die, i ti ranka ti ɔŋthɔf. Ʋ tə worək ɔŋthɔf haɲ thɔŋk ɔɲesəm ámu aɲ poɲ. Yenka ɔɲ gbəli wurá mu rəka rə rəbeki. ¹⁸ Kereɲ reyi təbánk tá ba kələkə ka ɔŋthɔf. Ɔwa tə di yet ya ro kánth. ¹⁹ Ʋ tə worək ɔŋthɔf haɲ ɲ ranɛ, kəyɔ rəka rə ləkə ri. Məpanth áme mə ɲ ba kəyɔ haɲ thák ɲ kál ka ɔŋthɔf. Rá kəthɔf rá i wurá mu, ɔwa rə kəthɔf rá ba kəkál kə ləpsɔ.”

20 Ɔruni ká Ɔ tela ɔrani kəɲ If, átesomae kəɲɔ yi ɔká ka aɲfəm akəpet bɛ. ²¹ Ká Yawɛ Ɔkuru Ɔ gbasi ereka esem ká ɔbɛmpanɛ ɲa suma.

Ɔkuru Ɔ Bál Adámáɲ Yi Ifáɲ Kəwur Ro Kunk

22 Ká Yawɛ Ɔkuru Ɔ pa, “Ɔwa kakei, ɔwuni kəpet Ɔ səke mɔ siáɲ ka kátára táləs reyi táfinɔ. Tiáɲ tá sə te selɔ kámá Ɔ di sɔ məkomi ma ɔɲənt ɲa ɔɲesəm, kámá Ɔ te ɔɲesəm áthánkaɲ thəbana.” ²³ Ká Yawɛ Ɔkuru Ɔ bál ɔwi kəpet ka ɔɲkunk ká Ɔ yɔ kɔ Ɔ worək ɔŋthɔf, ɔɲe Ɔkuru wəth ta kábempa kə. ²⁴ Mə Ɔkuru Ɔ po bál ɔwuni kəpet ɔɲkunk ká Ɔ təmər ri abumər aɲe mə a tela Tərubim. təmər ɲa ka ɔɲgbáp áthəɔɔɲ ɲa ro Iden (ro ɔɲkunk aɲ y ká Ɔkuru Ɔ kál bot ri ɔɲgbathɔ ɔɲe ba mərae, ɔwa ɔɲ láft láfthe ka ekəɲ bɛ, tə kəbum ɔɲənt ɲa ɔɲesəm ro kunk.

Published by
The Bible Society in Sierra Leone
P.O. Box 1169
FREETOWN, Sierra Leone

© The Bible Society in Sierra Leone, 1993
Illustrations by Horace Knowles
© The British and Foreign Bible Society,
London, England, 1954, 1967, 1972.

ISBN 9966-40-451-1
THEMNE GENESIS 560P UBS-EPF 2M 1994